

Multe piepturi parlamentare au răsuflat ușurate după întâlnirea liderilor de partide cu președintele Iliescu unde s-a tăiat nodul gordian al alegerilor care au asmuțit pe unii împotriva altora, încolțindu-se și mușcându-se cu o pasiune răutăcioasă, uneori plină de venin.

Așadar, în sfârșit, s-a stabilit că alegerile vor avea loc în 27 septembrie, calendarul campaniei electorale fiind cuprins între 4 august și 24 septembrie. Prea se încurcaseră itele politice și prea multă sforăială demagogică au răbdat bietele noastre urechi încât nici nu se mai știa ce vor, deși toți, absolut toți, voiau alegeri „cât mai curând posibil”.

În ipoteza că s-ar fi votat nominal, cum au propus unii, și s-ar fi decis cu majoritate de voturi, cum s-a și petrecut în Camera Deputaților, ca alegerile să fie în 26 iulie, consecințele, adică scandalul ce urma, erau previzibile. S-ar fi plins, s-ar fi spus of-ul prin fel și fel de mijloace de comunicare în masă, mai ales din străinătate, s-ar fi bătut, cum s-a format obiceiul pe la tot felul de uși și porți cum că alegerile au fost incorecte, cu prea puțin timp pentru a-și face campanie electorală, că a fost așa sau pe dincolo.

În varianta actuală, fiind stabilite data și calendarul electoral, se elimină astfel de suspiciuni, luate în calcul desigur, totul fiind negociat numai din acest punct de vedere. De acum încolo se cuvine să avem iarăși răbdare pentru

ca să se definitiveze cele două legi, însă în cele două camere a revenit apatia, firească după zile de surescitare, înaintându-se lent și ezitant. Doar două viteze cunoscute trăsuri parlamentare: ori la pas, ori la galop. Cum știu că zilele le sînt numărate, trag iar de timp.

Lucrurile nu sînt clare nici acum, cum am înțeles din lucrările Senatului în ce privește principiul de stabilire a rezultatelor votului: ori sistemul Hondt, repudiat de partide mai puternice, ca să nu mai spun de cele subțirele, ori pragul de 4 la sută. Ba se propune chiar 3 la sută. În acest fel, din renunțare în renunțare, nu se mai face niciind ordine în peisajul politic multicolor. Terminarea celor două legi, cu privire la alegerile deputaților și senatorilor și cea referitoare la alegerea președintelui, este o treabă urgentă care se face agale, bătrinește.

De fapt, campania electorală a început de mai multă vreme și cine poate o întreține, deși e multă, multă derută. Toți susțin că s-au schimbat opțiunile electoratului, care, într-adevăr, are alte crezuri decît acum doi ani și mai bine, dar nimeni nu știe nimic. E mai sănătos să se aibă încredere în oameni, care știu ei bine pe cine să aleagă. Se va promite marea cu sarea, însă electoratul nu mai e nici naiv și nu se va lăsa nici manevrat la toamnă, cînd se vor număra bobocii.

Tiberiu SPĂTARU

Alegeri... la toamnă

Cade cortina peste anul școlar

Doar două momente ceva mai tensionate, netulburînd, însă, atmosferă calmă și sobră din învățămînt, au fost în actualul an școlar peste care cade cortina astăzi. Răsfoind niște însemnări mai vechi am recitat următoarele fraze: „Democrația modernă da oricui puțința să se înalțe pînă acolo unde munca și puterile sale intelectuale îi permit, căci numai astfel se poate stabili ierarhia meritului (...). Dar pentru ca fiecare să se poată înalța, trebuie ca oricine să aibă libertatea și posibilitatea de a căpăta învățămîntul cel mai larg pe care țara îl poate da”. Aceste cuvinte erau scrise în 1925 și făceau parte din Legea pentru învățămîntul primar și normal.

Acum, la sfîrșit de secol și mileniu, cînd ne-am regăsit drumul către valorile democrației încă nu s-a creat o lege a învățămîntului doar imperfecte proiecte care au iritat spiritele din acest domeniu liniștit a cărui importanță nu este imediată ci e de bătaie lungă și cu ceva mai adînci și viitoare semnificații socio-economice, culturale, chiar politice.

În instabilitatea economică și politică din țară școala s-a dovedit a fi o instituție incomparabil mai stabilă decît altele, corpul profesional transmițînd elevilor, într-o perioadă plină de confuzii, un sentiment de încredere și optimism în valorile cunoașterii. Acea subtilă comunicare dintre dascăl și elev se cheamă, de sute de ani, de pe vremea pedagogilor Comenius sau Pestalozzi, educație. Ceea ce, să fiu sincer, nu e puțin lucru, deoarece au fost pe nedrept multe, prea multe cuvinte.

Cu sau fără lege, școala devine ce a fost cu mulți ani în ur-

na, adică o instituție seriosă, receptivă la tot ce este nou în disciplinele de studiu, cu răspundere și exigență în instruirea elevilor.

Restructurarea sau reforma, termeni repețiți la nesfîrșit, a înviorat și învățămîntul. Se revine în licee la un specific și perspective mai largi, așa cum sînt și preferințele și posibilitățile intelectuale ale elevilor. Dincolo de orice performanțe, cu valoarea lor deloc neglijabilă, așa cum au fost participările la olimpiade școlare, învățămîntul din Valea Jiului a revenit la marea lui. Faptul că intrarea în liceu este precedată de anul trecut de selecție prin examene, ca bacalaureatul a devenit, la rîndul său, o succesiune de examene sînt semne că în școală, în care mai sînt și puțini oameni necheamați și mai frînturați de meschine afaceri decît de verticalitate moral-profesională, bate un vînt înnoitor.

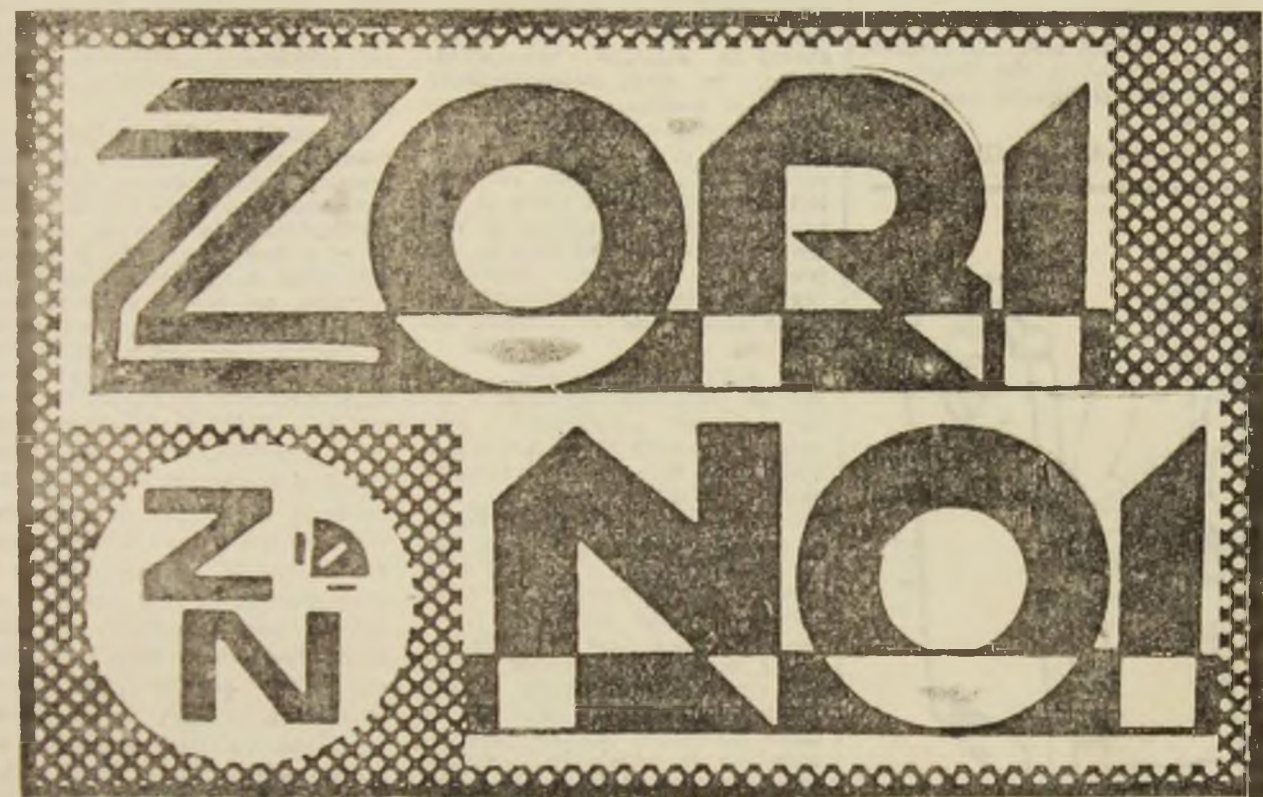
Se încheie un ciclu anual de învățămînt, prilej de bucurie pentru zeci de mii de elevi din școlile Văii Jiului. Și nu numai pentru ei, ci și pentru învățătorii și profesorii care-și cunosc elevii, urmărindu-le evoluția pe traiectoriile vieții.

Bate la uși bacalaureatul, mai apoi examene de admitere în licee, școli profesionale, adevărate probe de foc intelectual, urmînd veseliei de astăzi și miine cînd fruntea premianților se împodobesc cu cunuri de flori. Puțința să se înalțe este, libertate, posibilitate și bunăvoință în școli este. Mai trebuie și multă muncă și atunci va fi o democrație nu neapărat modernă, ci doar democrație.

Tiberiu SPĂTARU

Serbări școlare

Pe clase sau grupuri de clase, au loc în școli variate manifestări educative în pragul sfîrșitului de an. Așa sînt zile ale absolvenților liceelor sau ale elevilor claselor a VIII-a, dar și serbarile din cele mai felurite clase. Se detașează „Serbările abecedarului” în care se condensează trecerea micilor elevi din clasa I de la necunoaștere la cunoaștere, mare bucurie pentru toată lumea. (T.S.)

COTIDIAN DE OPINIE ȘI INFORMAȚIE AL VĂII JIULUI

ANUL III, NR. 613

VINERI, 12 Iunie 1992

1 PAGINI — 10 LEI

Joi, 28 mai. Spre seară, la serviciul de urgență al Spitalului din Vulcan s-a prezentat un cetățean. Era aproape în comă. Ce se întimplase? În după-amiaza acelei zile, omul a băut două sticle de bere. N-are importanță unde. A mers, apoi, acasă, a mințat ceva și s-a pus în pat. Dar de adormit, n-a putut să adoarmă. Ii lua cu nădușeli și cu dureri de stomac. Nevastă-sa și-a

colo spălarea lor s-a făcut superficial, după care au fost imbuteliate. Cred că principalii vinovați sînt aceia dintre noi care — știind că au ținut în asemenea recipiente de sticlă felurite soluții care fac rău organismului — nu se sinchisesc și le introduc în circuit, predîndu-le la centrele de achiziții sau magazine alimentare. O fac fără să le treacă prin gînd că pentru 30

Moartea vine (și) din sticlă

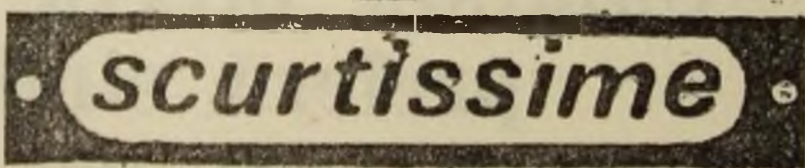
dat seama că nu-i ceva în regulă și l-a îndemnat să meargă la spital. Norocul lui e-a făcut-o la timp. Cîteva spălături și, după vreo două ceasuri, creștinul și-a revenit.

De ce-am relatat acea întâmplare? Deoarece, în ultimul timp, au fost semnalate mai multe cazuri de acest gen. Nu doar în urma consumării unei sticle de bere, ci chiar și a unei de suc. Nu dorese să sperii pe nimeni, dar lumea vorbește și despre urmări tragice: a luat omul sticla cu bere și, înșelat cum era, a tras o dușcă bună. Pe loc a căzut ca trăs-nit. Mort de-a binelea. Mai mult ca sigur, v-ați dat seama din ce cauză: în sticlele respective fuseseră depozitate ceva substanțe toxice. Ele, sticlele, au ajuns la fabrică, a-

de le, cît primesc pe sticla cu pricina, pot să facă un rău imens altui semen. Apoi urmează modul defectuos, superficial, în care se face spălarea sticlelor la fabricile în care se imbuteliază berea și răcoritoare. Chiar dacă — să presupunem — spălarea se face temeinic, există substanțe, depuse pe fundul sau pereții sticlei, care rezistă și la procesul de spălare cu detergenți.

În încheiere, o sugestie, un sfat sau cum vreți s-o luați: cît de înșelat ați fi, cînd duceți o sticlă de bere sau de suc la gura evițați „să trageți” o dușcă bună. Luați doar „un gît” și, în caz că nu e ceva în regulă, renunțați să mai beți. Pentru vreo 70 de lei dați, riscul e prea mare.

Gheorghe OLTEANU

Prețul războiului din Golf

De puțin timp s-au terminat socotelile privitoare la costul operațiunii multinaționale „Furtuna în deșert”, cum a fost stranie botezat războiul din Golf. Valoarea totală este de 61,1 miliarde dolari. Cei care au dus greul, costîndu-i mai mult, au fost Arabia Saudită — 16,84 mi-

liarde, Kuweit — 16,06 miliarde, Japonia — 10,10 miliarde, Statele Unite — 7,46 miliarde, Germania — 6,4 miliarde, Emiratele Arabe Unite — 4,09 miliarde. Pentru toți ceilalți participanți nota de cheltuieli este, în total, de 280 milioane dolari. (Tiberiu SPĂTARU)

Și copiii merg la mină

Poate părea un obicei perimat deși nu este deloc așa. Un grup de copii — elevi în clasa a IV-a a Școlii generale nr. 2 din Petroșani — au fost marși, oaspeți ai minerilor de la Dilja. Copiii se pot prezenta în toată frumusețea lor în astfel de situații, numai prin artă. Ei au oferit în fața unui auditoriu deosebit de receptiv un program literar-muzical. Pregătirea artistică aparține doamnei învățătoare Florica Cărcănu. Cum mulți dintre copii care au evoluat au părinți angajați la mina Dilja, nu ne îndom en întâlnirea a fost deosebit de emoționantă. Iată că mai sînt și oameni care se gîndesc la frumos! (Ioan ȘTEFAN)

Gospodărească

În Lupeni se cunoaște că a venit vara. Drept urmare, s-a luat hotărîrea de a se repara și fațada exterioară a clădirii primăriei orașului. Cum se știe, orașul Lupeni are de la alegerea un primar nou și faptul că are mină de gospodărie se cunoaște nu

numai după clădirea primăriei. Cîteva își punca probleme, dacă mina de gospodărie a primarului nu se va atînge și de clădirile celor două gări ale orașului, care, nefinanzate și rămase cam în paragină, nu prea dau o notă bună celor ce le gospodăresc

În statul de drept fiecare are dreptul de a face, spune și interpreta cum vrea lucrurile. Este o realitate. Așa am fost și noi „trași pe sfoară” cu anunțul lui Ilie Dobre, de la radio București, de luni dimineața, cînd în auzul lumii, știrea că Jiul Petro-

„Răspîndacul” Ilie Dobre

șani ar fi chemată în fața comisiei de disciplină a făcut inconjurul țării, punîndu-ne și pe noi să o așternem pe hirtie. Că lucrurile nu stau așa o confirmă președintele clubului, dl. Petre Drăgoescu. Pe adresa clubului nu a primit pînă la această oră nimic în scris (chemare, citație, invitație) din partea FRF, în această „chestiune”.

Tot acest tam-tam se face pe baza unei posibile manipulari a opiniei publice. În fel și fel de ipoteze. Una dintre ele este pedepsirea seriei a II-a (deci din această serie să nu promoveze nimeni) și raminerea echipei Sportul studentesc în vîntoarea divizei naționale. Deocamdată, ad. (D.N.)

Drumurile noastre, poate... BANII ȘI... INERTȚIA

Scurt dialog cu domnul Gheorghe Ivan, prefectul județului. Tema: drumurile noastre și starea lor dezastruoasă.

— Ați circulat, domnule prefect, pe drumurile din Valea Jiului. Avem convingerea că impactul suportat de autoturismul dumneavoastră cu gropile drumurilor noastre — nota bene, șoseaua care străbate Valea Jiului din pre-Deva spre Tg. Jiu, ea și ramificațiile sale spre Cîmpul Neag sau Petrița sînt drumuri europene! — nu a fost prea ușor. Ce crede prefectura că trebuie făcut?

— Din păcate în zona asta, mai ales la intrarea în Petroșani, drumurile sînt grav avariate. Pînă la intrarea în municipiul șoseaua este destul de bună. În Petroșani însă... Știu că

larna trecută o firmă italiană a fost aici și s-a ocupat de un tronson al șoselei, în Petroșani, în ceea ce privește refacerea asfaltării. Acum, firma lucrează în Hunedoara, unde nu mai are prea mult de lucru. Sugerez să se ia legătura cu firma. Se poate discuta între primăriile din Petroșani și Hunedoara și găsi înțelegere. La Hunedoara au pornit o stație Reiser mare. În scurt timp vor termina la Hunedoara. După aceea pot reveni în Valea Jiului. Invit Primăria din Petroșani la Hunedoara să vadă ce bine se lucrează. Cred

Cuvintele domnului prefect și faptul că Petroșanul are șoselele cel mai prost întreținute din județ pun, din nou, sub semnul întrebării eficiența administrației locale. Primăria din Petroșani se pierde în chioșcariade, „excursii externe” și discuții sau promisiuni sterile, în loc să treacă la fapte.

Horățiu ALEXANDRESCU

— Tăticule, mai bine explică-mi cum s-a transformat Scufița Roșie în Albă-ca-Zăpada...!

Desen de Robert HUMEL

Comisia mixtă guvern-patronat preferă sindicatele galbene

Inițial, discuția cu domnii ION BADEA, VASILE BELDIE și MIHAI ANECHEȚELI, liderul și, respectiv, vicedirigerii filialei nr. 8 a Sindicatului Șoferilor din România (SSR), a pornit de la problemele dezbătute în Conferința națională a acestui sindicat, care s-a desfășurat la București în zilele de 28 și 29 mai a.c.

Dat fiind însă ponderea mare a membrilor (4 milioane), a Confederației „Frația” din care face parte și SSR, convorbirea purtată cu dumelelor s-a extins și asupra altor aspecte interesante privind relațiile guvern-patronat-sindicate, implicarea sau neimplicarea sindicatelor în politică, preferințele guvernului ș.a.

R. — Ce s-a discutat la conferința SSR?

V.B. — Punctul forte l-a constituit negocierea contractului colectiv de muncă, și în mod special, a grilei de salarizare. Ce am dedus noi? Că la acea comisie mixtă, guvern-patronat, o negociere poate dura cu unele sindicate două ore, iar cu altele 2—3 luni, din care cauză se ajunge la greve, conflicte de muncă.

R. — Care sînt sindicatele cu care Guvernul dialoghează mai ușor?

M.A. — Cu așa-zisele sindicate galbene. Se știe care sînt acestea. CERES-ul, de exemplu, un sindicat fantomă cărui, cînd merge la negocieri, i se aprobă tot. Mai sînt și altele, dar nu le prea știm noi acum. STAR-ul, bunăoară. Și asta, în două ore, a ieșit de la negocieri.

R. — Cu alte cuvinte, SSR face parte din categoria celor „recalcitrante”?

că, dacă primăria lua legătura cu domnul Ionescu de la drumuri județene, se putea face mult, din octombrie — noieembrie, cînd a venit oferta italiană. Nici acum nu-i tirziu. Utilajul italian este capabil să refacă 4 km, la o șosea cu patru piste, într-o zi. Adică, în Petroșani — de la intrare pînă la leșire — treabă de o săptămînă! De cea mai bună calitate.

— Sursă de finanțare?

— Aici trebuie să găsim și pe plan local. Cam 6 milioane costă kilometrul de covor de asfalt inclusiv rașchetarea și așezarea lui în „haina nouă”. Pentru orașul Petroșani ar fi nevoie de vreo 36—38 de milioane. Cum nu sînt peste tot patru benzi de circulație, prețul este și mai mic.

pe intelesul tuturor

POLITICA ȘI MORALA (I)

Ideea că politica nu are inimă, ci doar cap este deja consacrată. Deci, politică se face fără sentimentalisme, fără impedimente de ordin afectiv, la modul rațional. În politică predominant este calculul rece al balanței intereselor, al strategiilor și stratagemelor. În această viziune, politica se apropie cumva de afacerism: ceea ce contează este profitul maxim, într-un joc în care lovitura sub centură este aplicată cu pumnul înmănușat și cu zimbetul pe buze. Prietenii (politice), fidelitatea (față de aliați), sinceritatea (discursului politic) sînta eredință au parcă alt sens dect în practica morală configurată în relațiile interindividuale. La nivel interindividual este fapt condamnat să-ți urmărești interesul propriu în exclusivitate și cu mijloace dăunătoare celorlalți. Poate că nu toți au înțeles acest lucru și de aceea egoismul, minciuna și violența la limbaj sau fizică) își prelungește prezența. Intensitatea manifestării lor măsoară distanța noastră de civilizațiile autentice.

În politică duplicitatea, abuzul de încredere, trădarea, înconsecvența, meschinăria sînt moneda curentă și de aceea par justificate. Ba, chiar, sînt legitime (sau se încearcă) prin referire la interesul de grup. Politica de partid se face doar în interesul grupului, iar cea guvernamentală în interesul națiunii. Ce scrupule morale trebuie să-și facă politicianul care pretinde că apară interesele naționale? Dacă nu continua consecvent acest raționament, atunci este clar că toate porcăriile politice care au culminat în istorie cu tratate gen Ialta, sau războaie gen Iugoslavia sînt normale și nu trebuie să producă indignare.

Ar fi un mod naiv acela de a concepe politica în coordonate de valori, principii și reguli morale.

Sigur că în politică trebuie să accepți (între anumite limite) compromisul. Să sacrifici unele interese, dacă altele mai înalte se cer salvate, să înveți ceva din arta actoriei, dar fără Dumnezeu, fără respect față de oameni înțelegi nu ca multime reprezentabilă statistic, ci ca un munte de nevoi, suferințe, bucurii și speranțe ce îndreptățire mai are politica? Ce amprentă lasă în istorie politicianul care s-a ilustrat prin ipocrizie și cinism în comparație cu unul care în numele aceluiași ideal național a respectat valorile omului mergînd pînă la sacrificiul de sine? Ce prestigiu și autoritate are politicianul oportunista în raport cu acela care-și rămîne credincios?

Dezgustul omului de bun simț, repulsia și distanțarea față de practica politică (nu și față de comentariul și birfa politică) sînt explicabile prin ceea ce se crede că a fost, este și va fi politicul: zonă a ticăloșilor, dacă nu permise, cel puțin absolvite ori cînd de orice răspundere penală și morală. Dar această percepție este unilaterală, pentru că privește politicul în expresia sa negativă. Politică se face nu doar cu reacredință, manipulare, minclună și cinism, ci și cu bunăcredință, în condiții de transparență și respect a valorilor umane. Scopurile acțiunii politice? Scopurile finale pot rămîne aceleași, dar modalitățile de realizare vor diferi. Pînă la urmă nu există politici rele, decît în măsura în care există politicieni răi. Calitatea morală a omului politic? Substanța lui umană este de natură să imprimă activității lui politice un sens sau altul.

Gabriel CRISTESCU

COPIII cu „aripi” de... sponsori

Romi, Sorin, Mădălina, Andrei — grupa mijlocie I, Anca, Andra, Roxana, Georgia — grupa mijlocie II și Haluca, Rareș, Maria, Alexandru, Bogdan, Radu, Elena, Amina, Daniel, Alexandru, Lavinia, Mihaela, Iuliana, Lavinia — grupa mare. De la cîntece, poezii, rap, dansuri populare ardelenesti, șezătoare, cîntece în limba franceză, parada modei pînă la „acordarea” tuturor copiilor a cadoului mult așteptat, părinți și spectatori au trait ineditul, zborul de copil cu aripi de... sponsori. Pentru că micii „ingerași” s-au bucurat de o atenție unca pînă acum, avînd prietenii firma Lorena SRL, Faliment, Bucura Hațeg, Comimpex, Ratox, HILL, Comtrans, Rom Orient, Paradis. Costumele pentru parada modei au fost oferite de colectivul din Hațeg (Dănescu Livia, Ana Vasiliu, Oprea Leona, ale căror mîini harnice au creat și confecționat piesele în timp record), incîntînd publicul și pe purtătorii lor.

În aceeași zi, o altă manifestare, Ziua Eroilor Neamului, îmbogățea prezentul cu trecutul glorios al oștirii române, pregătind viitorul prin această generație. Jocul acesta de copii este, dacă vreți, cea mai puternică „armată” din cîte a cunoscut și cunoaște istoria.

Dorel NEAMȚU

ria, CSI, Polonia, Iugoslavia. Am fost tratați cu indiferență, deși asta ar fi însemnat obținerea de valută și crearea de noi locuri de muncă.

V.B. — Această stare de fapt, pe care o creează Guvernul prin poziția sa față de sindicate, ne determină ca, paralel cu activitatea sindicală, să ne implicăm și în politică, să susținem o formațiune politică...

I.B. — „Trebuie să existe o grupare politică, cu acces la guvernare care să ne sprijine. Sindicatele n-au oprit să facă politică și nici nu-l de datoria lor, dar socialul impune acest lucru.

R. — Să înțeleg că dumneavoastră v-ați orientat spre un partid?

I.B. — Trebuie să găsim această formațiune care să sprijine cauza sindicatelor...

M.C. — Noi nu dorim să influențăm cu nimic data alegerilor. Am vrea ca ele să se țină cît mai curînd. Orientarea noastră nu va influența deloc data la care se vor desfășura alegerile legislative.

I.B. — Și încă un lucru: SSR este pentru o democrație autentică, fără influențe și mașinațiuni.

Gheorghe OLTEANU

ZORINOI MEREU RECEPTIVI LA NECAZURILE DUMNEAVOASTRĂ

La baza tulburărilor nervoase stă frica

— Discuție cu dl. dr. Victor Marge,
medic primar psihiatru —

— Domnule doctor, la psihiatrie omul nu vine de bunăvoie. Care sînt cei care apelează la serviciile secției?

— La noi vin oameni necăjiți. Ceilalți nu apelează la noi, ci la celelalte secții. 80 la sută din activitatea noastră nu-i nebunul, ci celelalte forme: nevroze, psihopatii, sechele după accidente craniene etc. Unele dintre acestea se tratează în secțiile de interne, dar cele cronice vin la noi.

— Se poate vorbi de o creștere a cazurilor în care apar acest gen de tulburări?

— Nu pot spune că e o creștere semnificativă, e mai mult o tendință de creștere. Faptul frapant este că s-a schimbat structura morbidității, în sensul că au crescut psihozele, și sînt în creștere. Cauza: fondul social actual consumul excesiv de alcool concentrat, a cărui calitate este de cele mai multe ori dubioasă, accidente de muncă și de circulație. A crescut numărul nevrozelor anxioase (nevrozele fricii), generate de spaimă, de frică, și care predomină la populația feminină. Dacă pînă în '89 exista o protecție socială care-i apăra, în primul rînd, pe marginalii psihici — aceasta menținându-i într-o formă protejată de muncă —, după revoluție ea a dispărut, aceștia fiind primii care au fost îndepărtați.

— Nu trebuie să fii specialist pentru a realiza că secția funcționează într-un local impropriu unei asemenea activități.

— Într-adevăr, și în această privință n-am găsit înțelegere la nici un nivel.

— Deci, secția de psihiatrie este sortită să funcționeze în același pavilion?

— Care necesită reparații capitale: la acoperiș, la dușumele, la toate instalațiile.

— Două cuvinte despre capacitatea secției?

— Are 70 de locuri. În momentul de față avem internați 62 de bolnavi. Zilnic, intervin 4-5 internări, dar sînt zile în care apar mult mai multe.

— Cum se prezintă bolnavul la externare?

— Durata medie de spitalizare este de 15 zile. După spitalizare se pune formula de ameliorat pentru că starea de boală poate să reapară. Medicul îi rezolvă problemele, dar bolnavul rămîne cu o fragilitate. Trimiți în mediul care i-a generat boala, are toate șansele ca aceasta să reapară. Motiv pentru care pe bilețul de externare scrie stare ameliorată.

— Ce tulburări psihice predomină la bolnavii internați la dumneavoastră?

— Avem absolut toată patologia. Probleme mari ne creează, însă, gurile de medicamente. Se începe cu un tratament, farmacia nu mai are, la un moment dat, medicamentul respectiv și atunci trebuie să te adaptezi la noile situații. Ea noi nu e nevoie de dotări din import, de aparatură sofisticată, de eforturi valutare. E nevoie de spațiu, care ne oferă sau ne amputează competența. Spun de spațiu deoarece trebuie oferită o posibilitate individuală de relaxare fiecărui individ, adaptată structurii personalității sale. În mod normal, o secție de psihiatrie are nevoie de o secție de supraveghere activă (închisă), de una de supraveghere preventivă și de un compartiment cu regim de semisanațoriu, în care bolnavul să se creeze toate mijloacele de de-tensionare. Practic, secția din Petroșani funcționează doar cu regim de supraveghere preventivă. Repet, ar fi nevoie de două elemente: medicamente, adică o aprovizionare în flux continuu, și un spațiu compartimentat. Atunci n-ar mai fi necesară trimiterea bolnavului în altă parte, ar putea fi rezolvate aici toate cazurile.

— Cu alte cuvinte, bolnavii sînt trimiși în alte părți nu pentru că acolo medicii ar fi mai deștepti...

— Exact. S-ar rezolva în totalitate problema psihică a Văii Jiului dacă am avea spațiu corespunzător. Și pentru asta e nevoie de o reparație capitală, în modul cel mai serios, a clădirii existente.

Gheorghe OLTEANU

NEMULȚIMIRILE SE POT ADINCI...

Intr-o zi de primăvară întâlneam un venerabil bărbat, foarte cunoscut, nu numai în Valea Jiului, ci și în multe ori mi-a făcut plăcere să vorbesc. Este pensionar, dar încă activ acolo unde îl știam de mulți ani. Am fost nedumerit că nu mai avea umorul cunoscut mie, apoi, mi-a măturisit fruntea: „Dragul meu, și-am povestit multe, dar nu și că am muncit 53 de ani. Și acum am o pensie de zece mii lei?” Eram stînjinit în acea situație.

In evidențele Oficiului teritorial de muncă și protecție socială din Petroșani sînt înregistrați 23.456 pensionari, din care 17.709 pentru limita de vîrstă. În actualele circumstanțe politice și economice tensionate, frământate de complicații de multe dificultăți ale trecerii către miraculoasa economie de piață, cînd puterea de cumpărare a leului nostru a scăzut dramatic și rata inflației a tot crescut, pensionarii și tinerii sînt cei mai vitregiți. Este o realitate a zilelor noastre.

Cam la fel de loviți de soartă se simt și șomerii, al căror număr se tot îngroașă, sporind de la o lună la alta. La 1 iunie a.c. același oficiu a înregistrat 2.148 șomeri. Numai în luna mai au ajuns șomeri 264 persoane (din care 240 femei), care erau salariați la diverse societăți comerciale cum sînt Compnet-SA, Stil-SA, TESMA-SA, ASVIL-SA sau ACMM. Deocamdată ajutorul de șomaj se acordă pentru o perioadă de 270 zile, dar perspectivele de găsire a unui loc de muncă sînt descurajante. Dimpotrivă, oamenii nu se mai sînt în siguranță, intrucît, mulți agenți economici intenționează să-și restrîngă producția. Dar șomajul, fenomen dramatic, nu doar pe muncitorii necalificați (414 din care 387 femei), li lovește, ci și pe muncitorii calificați (1641 din care 1509 femei). Ba chiar și pe specialiști cu studii superioare (93 din

care 66 femei). Este efectul social al unor cauze mai complexe care se tot adîncesc de la o zi la alta. Cauzele economice, agravate de blocajul financiar în care s-a pătruns ca într-un labirint, sînt principale, dețin primul loc. Nu trebuie să fii un expert în chestiuni economice pentru a sesiza relația logică dintre aprovizionarea cu materie primă, ciclul producției și vînzarea ei, care închide ciclul. Și atunci, cum se petrece nu doar în cazuri izolate, cînd se întîmpină o mare diversitate de greutăți fie în aprovizionare, fie în vînzarea produselor, agenții economici sînt derutați și descurajați aplicînd măsuri severe: reducerea producției. Implicit a numărului de salariați. Acest fenomen de criză îngroașă rîndurile șomerilor. Mulți sînt într-o situație de-a dreptul dramatică, la limita subzistenței, fiind-mi evocate cazuri în care femei părăsite de soți, avînd și doi-trei copii, primesc un simbolte ajutor de șomaj care le poate asigura un trai sub pragul sărăciei.

Semnele relansării economice, aducătoare de locuri de muncă, întîrzie să apară deoarece însăși viața politică este zguduită de criză. Toată lumea tinjește după stabilitate, însă concret se face prea puțin pentru ea. Deși, paradoxal, numărul celor care solicită locuință este în creștere, constructorii nu construiesc deoarece bugetul administrațiilor locale este sărac. Cutare întreprindere sau societate comercială pe acțiuni începe să trimită salariați în concediu, semn că ceva, destul de mult, s-a topit din optimismul afișat pe la începutul anului.

Vine o vară fierbinte, dacă nu și la propriu, măcar la figurat, din puncte de vedere sociale și politice.

Tiberiu SPATARU

De unde atîta înverșunare?

„Se băgase”, în acea zi, salam la alimentara din centrul vechi al Vulcanului, și din cel scump, și din cel (încă) oblatuit la preț de dl. Stolojan. La raionul la care se vindea respectivul produs se formase o coadă respectabilă. Clienții stăteau la rînd cu nădejdea că, poate, poate, vor prinde o rudă, două din cel cu 325 lei kilogramul.

Omul s-a apropiat de teigheaua de la raionul de dulciuri — mai puțin solicitat — și i-a spus vînzătoarei, în cel mai politicos mod posibil: „Doamnă, sînt membru al Asociației Foștilor Deținuți Politici, uitați, aici, legitimația, v-aș ruga dacă sînteți drăguță să mă serviți cu o jumătate de kilogram de salam”. Amabilă, femeia — urmată de client — s-a dus la raionul de mezeluri, a explicitat, în două cuvinte, celor de la rînd care-l treaba, a cîntărit marfa, omul a plătit și s-a retras să și-o pună în plasa. Nimeni de la rînd n-a zis vreun cuvînt „măgulitor”, cum m-aș fi așteptat să se întîmple.

Doar un tînar, de vreo douăzeci și ceva de ani, care — bună-zis — vroia să cumpere țigări, a catadicsit să-și exprime gîndurile cu voce tare: „De ce nu-și fac ăștia magazinele lor? Las' că schimbăm noi guvernul” (?! n.r.). Cineva a îndrăznit să-i dea o replică: „Măi băiete, am impresia că nu știi ce vorbești!”. Omul n-a căpătat dreptul ăsta pe ochi frumoși. A suferit poate el tu nici nu-ți închipui!”.

Nu știu dacă replica a fost înțeleasă de cel care a gîndit și grăit ca un adevărat utecist. Mai mult ca sigur însă că sînt încă din acea care nu vād cu ochi buni bietul privilegiu de a nu sta la rînd, acordat veteranilor de război și foștilor deținuți politici. De parcă unul ca aceștia ar cumpăra toată marfa. Cînd, de fapt, ei lau doar o plină, un litru de lapte sau — ca în cazul descris — o jumătate de kilogram de salam. Atunci de unde, oare, această înverșunare?

Poate că nu insistam asupra faptului dacă faza nu s-ar fi petrecut în 4 iunie, cînd neamul românesc și-a sărbătorit eroii și martirii pierțiți pentru patrie. Și mă mai gîndesc că printre aceștia putea lesne să se numere și unul ca omul în vîrstă care, la alimentara din centru, a dorit doar o bucată de salam. Mă mai întreb de aceea: de unde și de ce atîta înverșunare?

Gheorghe OLTEANU

Intrăm cu fruntea sus în lumea francofonă

Anunțăm cu vădită satisfacție, în urma cu mai multe luni, Premiul I cucerit de Dorin Jula, elev în clasa a IV-a a Școlii generale nr. 1 din Petroșani, la concursul de literatură „NU POȚI FI SERIOS LA 17 ANI”, organizat de Institutul Franței la București, împreună cu serviciul cultural al ambasadei acestei țări în Capitala noastră, pentru traducerea versurilor lui Arthur Rimbaud. Iată că avem acum bucuria să aflăm că premiului amintit i se adaugă încă trei noi distincții pentru copiii petroșaneni în același concurs. Juriul a decernat trei mențiuni I, tot pentru traducerea versurilor lui Rimbaud din limba franceză în română. Feciorii cîștigători sînt elevii Barbu și Robert Blendea, elevi în clasa a IV-a a Școlii generale nr. 1 din Petroșani și Flavia Onici, elevă în clasa a X-a a Liceului de informatică din orașul reședință de municipiu. Scrierile prin care copiii au fost anunțați de cîștigarea prestigioaselor distincții redactate în termeni deosebit de e-logioși — ceea ce ne face să aducem, la rîndul nostru, calde felicitări copiilor și dascălilor lor — sînt semnate de Excelența Sa, domnul Thierry Vielle, consilier cultural al Ambasadei Franței la București, și sînt însoțite de valoroase cadouri constînd în volume din creația lui Arthur Rimbaud și Eugen Ionescu. (I.D. și A.H.).

Școală nouă pentru șoferi amatori

În sprijinul celor care doresc să obțină carnetul de conducător auto începînd cu data de 10 iunie, o nouă școală de șoferi amatori și-a deschis porțile. Organizată în cadrul Societății comerciale Roxana-Trans S.R.L., aceasta are ca patron pe domnul Marius Biră, un valoros și talentat instructor. Poligonul de desfășurare a probelor de îndemînare se află în fața stadionului „Jiul”, iar orele de pregătire teoretică se desfășoară în fosta sală a Școlii de șoferi, în clădirea EGCL-ului.

Cei dornici să urmeze cursurile acestei școli, care constau în 30 de ore conducere și 20 de ore sală, se pot adresa direct patronului firmei, la telefon 42945.

Mai amintim ca firma Roxana-Trans S.R.L., specializată în transporturi auto, organizează săptămînal excursii cu autocarul pe traseul Petroșani — Pecs (Ungaria). Atît iubitorii de drameții, cît și viitorii cursanți ai noii școli de șoferi se pot adresa cu toată încrederea firmei Roxana-Trans S.R.L. (S.O.).

DREPTUL LA REPLICĂ

Primum de la Spitalul municipal Petroșani

Răspunsul Spitalului municipal Petroșani, proprietarul clădirii unde funcționa, în condițiile menționate în titlu, brutarul pe care-l apăra dl. I.M. în ziarul „Zori noi” din 9 iunie 1992.

● LEGALITATEA

Fără a fi încheiat un contract de închiriere brutarul utilizează în interes personal, spațiul ce aparține Spitalului municipal Petroșani.

Ca răspuns la adresa noastră, prin care solicitam evacuarea spațiului ce ne aparține din 1973, fără o documentare temeinică, acesta menționează în scris, cităm: „consider adresa dv. fără suport legal și neavenită”.

● PRIVATIZAREA CU ORICE PREȚ ȘI LIPSA CONDIȚIILOR MINIME DE IGIENĂ

Igiena total necorespunzătoare (lipsa instalațiilor sanitare, duș, apă caldă, etc) ne face să punem întrebarea Laboratorului de medicină preventivă: cum s-a eliberat autorizația sanitară de funcționare a acestui obiectiv, cu real pericol pentru sănătatea consumatorilor produsului de panificație obținut în precarele condiții igienice existente?

Aberanță este afirmația din articolul d-lui I.M. că se dorește deschiderea unui restaurant

în acest spațiu, legislația (HGR nr. 517/1991) interzicînd cu desăvîrșire utilizarea spațiilor unităților sanitare în alte scopuri decît servicii medicale.

Am primit o ofertă de închiriere a spațiului, solicitantul angajîndu-se să igienizeze și amenajeze corespunzător spațiul existent (spălătorie și așa zisa brutărie), urmînd a asigura, gratuit, pentru spital, spălarea rufelor și plînea dietetică necesară bolnavilor, ceea ce pentru o unitate săracă cum este spitalul, era de un real ajutor. Nu am primit aprobările necesare datorită birocrăției care mai persistă în rețeaua sanitară, piercînd astfel oferta.

Înțelegem pe cei care preferă să se aprovizioneze cu plîne din așa zisa brutărie, dar li rugăm să ne înțeleagă și pe noi, care nu putem eluda legea, iar spațiul în cauză este absolut necesar pentru rezolvarea unor probleme stringente ale Spitalului municipal Petroșani.

Director, Consilier juridic,
Dr. Gheorghe DAVID Eugenia RAPA

MICA PUBLICITATE

ANIVERSARI

PENTRU Costel Buruiană, la împlinirea celor 22 de ani, nașii îi urează „La mulți ani!” (2617).

CIND în buchetul vieții adaugi cea de-a 23-a garoafă, soția Claudia, nașii Soroagă Gheorghe și Maricica urează dragului lor Panciu Valer, un călduros „La mulți ani!” (2623)

CU OCAZIA zilei de naștere a dragului nostru Dan Victoria, soția Viorela, soacra, părinții, frații și cumnații îi urează sănătate, fericire, noroc și „La mulți ani!” (2641)

VINZARI

VIND Microbuz Ford Transit pe benzină, 8 + 1 locuri, 1,2 tone, 1980, înmatriculat, 950 000 lei. Telefon 44705. (2609).

PUBLICITATE

Societatea Comercială „VOIEVODUL“ COM SRL PETRILA

oferă spre vânzare

- zahăr import (în orice cantitate);
 - tricotaaje de sezon, produse de firma „1 Iunie“ Timișoara;
 - covoare, mochete — fabrica Cisnădie;
 - o gamă variată de dulciuri — Kandia Timișoara.
- Vă așteptăm cu plăcere, Cimpa, Căminul cultural.
(2644)

VEST Servicii SRL

cu sediul în Petroșani, str. Independenței, nr. 5 (fostul strand Aeroport).

ANGAJEAZĂ

— timplari

Informații la sediul firmei zilnic între orele 7—15.
(2627)

SOCIETATEA COMERCIALĂ DE CONSTRUCȚII „CONPET“ SA PETROȘANI

cu sediul în Petroșani, str. 1 Decembrie nr. 90, telefon 42450, telex 72526, fax 41152.

EXECUTĂ

în condiții avantajoase și termene garantate:

- lucrări de construcții-montaj;
- prestări servicii în domeniul construcțiilor și instalațiilor;
- confecții metalice;
- prefabricate;
- borduri;
- betoane.

OFERĂ

spre vânzare din stoc, prefabricate (la prețul anului 1990), utilizabile la garaje, gospodării anexă, etc.

VIND casă, garaj, dependințe, Vulcan. Telefon 43436, după ora 13. (2666).

VIND autoturism frigorifică, 16 tone, stare perfectă. Telefon 42301 sau 42201. (2667).

VIND televizor color RFG, diagonala 67 cm, comenzi electronice, 60 000 lei. Telefon 44705. (2610).

VIND camion Diesel, 5 tone. Informații, telefon 45373, între orele 7—20. (2630).

VIND garsonieră în zona pieții. Telefoane 41456, 41198, după ora 16. (2634).

VIND dormitor, furnir mahon, Dacla break, Petroșani, str. Gheorghe Barițiu, nr. 22 (lingă Școala generală nr. 2 — colonie). Telefon 45826. (2637).

VIND Histodil, medicament pentru tratarea ulcerului. Telefon 70510, Vulcan. (2646)

VIND lemni construcție cabană. Informații: str. Soimilor, nr. 11, Lonea. (2650).

VIND videorecorder Profex, sigilat. Relații, telefon 45656, după ora 18. (2612).

VIND Dacia 1300, an fabricație 1985. Telefon 43983, între orele 18—20. (2665).

DIVERSE

SOCIETATEA COMERCIALĂ „PET-PET-TRAVEL“ S.R.L. Petroșani organizează, în perioada 18—21 iunie 1992, excursie la Budapesta (Ungaria).

Preț informativ — 4 000 lei.

Inscrierile și informații, la telefon 43846, între orele 17—21.

„Maribo”, vă așteaptă! (2617).

S. C. E. T. ROMCET Hunedoara livrează en gros, prin magazinul din Lupeni, Alcea Liliacului, bloc 2, zilnic între orele 9—12; 16—18 o gamă variată de produse: țigări Royale, Flash, Monte Carlo, Viceroy, cafea boabe, dulciuri, lichior, sucuri, șampon, confecții, electrocasnice. (2624).

„EVION” S.R.L. Lugoj, transportă cu microbuzul pachete și pasageri în și din Germania, plecare de la domiciliul clientului la orice adresă de destinație solicitată. Informații, telefon 44286. (2628)

SOCIETATE comercială vinde chioșc amenajat, situat vis-a-vis de ACR. Relații, telefon 41228, orele 14—20. (2643).

SPITALUL orașenesc Vulcan angajează INSTALATOR SANITAR, cu normă întreagă, pensionari, cu 1/2 normă, prin cumul de funcții. (2653).

SCHIMBURI DE LOCUINȚĂ

CEDEZ contract apartament, două camere, mobilat, aragaz, butelie, frigider, str. Republicii, bloc 101, ap. 64, Petroșani. (2648).

CEDEZ contract apartament două camere, mobilat, Avram Iancu, bloc 7, ap. 1, Petroșani. Preț negociabil. (2668).

PIERDERI

PIERDUT legitimație de serviciu pe numele Frătilă Cristina, eliberată de Sarmis Mob. S.A. Petrila. O declar nulă. (2631).

PIERDUT legitimație de serviciu pe numele Suiogan Mircea, eliberată de E. M. Dilja. O declar nulă. (2640).

PIERDUT legitimație de serviciu pe numele Nistor Alexandru, eliberată de E. M. Lupeni. O declar nulă. (2642).

PIERDUT în 12 martie 1992 carnet conducere auto seria C, nr. 0511584, eliberat de Poliția județeană Deva, pe numele Radu Costel. (2662).

DECES

FIUL Sany, nora Lacrima, nepoții Grania și Sanika mulțumim tuturor celor care prin prezență și flori au fost alături de noi la greua pierdere a celui care a fost cel mai bun tată, soț și bunici

DEAK NICOLAE

Nimeni și nimic nu ne va alina durerea.
Dumnezeu să-l ierte! (2626)

COMEMORARI

SOȚIA Jilip Ana anunță cu durere în suflet împlinirea a șase săptămâni de la decesul scumpului ei soț

JILIP ROMULUS

Lacrimi și flori pe mormântul lui.
Soția ta nu te va uita niciodată! (2604).

FAMILIA Mladin anunță cu durere împlinirea a șase săptămâni de la trecerea în neființă a celui care a fost unchiul

JILIP ROMULUS (TITI)

Nu-l vom uita niciodată. (2606).

LA ÎMPLINIREA a șase săptămâni un pios omagiu scumpului nostru var

JILIP ROMULUS

Din partea familiei Mureșan, care nu te va uita niciodată. (2605)

FIICA Maricica și nepotul Loređan, cu adîncă durere în suflet, amintesc împlinirea a zece ani de la decesul scumpei lor mame și bunici

CHIRIȚOIU EUGENIA

din comuna Stănițești, județul Vaslui. (2663).

AZI se împlinește un an de cînd ne-a părăsit scumpul nostru soț și tată

CORA VASILE

Lacrimi și flori pe tristul tau mormînt. Soția Maricica și fiul Loređan. (2604).

Programul TV.

- 7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova.
10,00 Actualități.
10,20 Calendarul zilei.
10,30 Film artistic.
 Și s-a făcut lumină.
 (Coproducție Franța — Germania, 1989).
12,25 Video-Satelit.
12,35 Țara insulelor de smarald.
12,50 Descoperirea Planetelor.
13,10 Ora de muzică.
14,00 Actualități.
14,20 Mondo-Musica.
14,40 Reflector.
15,10 Recital de operă.
15,25 Preuniversitaria.
16,00 Limba noastră.
16,30 Muzica pentru toți.
16,45 Tragerea foto.
16,55 Actualități.
17,00 Emisiunea în limba germană.
18,05 Campionatul european de fotbal: Olanda — Scoția.
20,00 Actualități.
20,40 În fața națiunii.
21,05 Campionatul european de fotbal: CSI — Germania.
23,00 Magazin TV.
24,00 Actualități.
0,20 Întîlnirea de la miezul nopții.

HOROSCOP

GEMENI

(21 mai — 21 iunie)

Culegeți roadele dulci-amare ale trădării din lașitate...

RAO

(22 iunie — 22 iulie)

Nu mai așteptați — ieri a fost întîlnirea de adio!

LEU

(23 iulie — 22 august)

Evitați, pe cît posibil, postura fripturistului și acțiunea „la comandă”.

FECIOARA

(23 august — 22 septembrie)

Parlenerul conjugal vă oferă surpriza sezonului.

BALANȚA

(23 septembrie — 22 octombrie)

Cel ce face jocurile are și cheia.

SCORPION

(23 octombrie — 21 noiembrie)

Peste capul dv, se iau hotăriri ale căror implicații le veți simți, pe propria piele, mai tîrziu.

SAGETATOR

(22 noiembrie — 20 decembrie)

Un suris drept răspuns și o victorie fără luptă.

CAPRICORN

(21 decembrie — 19 ianuarie)

Dacă vi se cere consimțămîntul în vreo problemă, oricît de minoră ar părea, aminați!

VARSATOR

(20 ianuarie — 18 februarie)

Drumuri scurte, cu rază largă de acțiune.

PEȘTI

(19 februarie — 20 martie)

O persoană de sex opus vă oferă soluția depășirii crizei.

BERBEC

(21 martie — 20 aprilie)

Deși situația dv. nu e deloc complicată, o complicați cerind sfatul altora.

TAUR

(21 aprilie — 20 mai)

Deruta dv. a fost provocată conștient și e întreținută de joel intereselor.

ECHIPA DE SERVICIU

Secretar de redacție
ȘTEFAN GIMPOI

Responsabil de număr
Gheorghe CHIRVASA

Corectura
Emilia ACHIREI și Viorela FIRTULESCU

Cotidianul de opinie și informație al

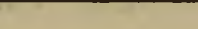
Văii Jiului „ZORI NOI” este realizat de

SOCIETATEA COMERCIALĂ

„ZORI NOI” S.A.

înființată conform Deciziei nr. 208/12.06.1991 a Prefecturii județului Hunedoara.

Director
MIRCEA BUJOREȘCU

Materialele necomandate și nepublicate nu se restituie. Responsabilitatea morală și juridică asupra corectitudinii datelor cuprinse în articole aparține, în exclusivitate, autorilor.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: 2679
Petroșani, str. Nicolae Bălcescu nr. 2
Telefoane: 41662 (director-redactor șef) și
41663, 42464 (secții).

TIPARUL: Epigrafia Petroșani, str.
Nicolae Bălcescu nr. 2. Telefon 41662